

SE ANUNȚĂ O VARĂ "CĂLDUROASĂ".

Începând cu lovitura de stat a -Coloneilor- din Grecia s'a continuat cu încordarea din Orientul Apropiat unde Egiptul a cerut retragerea forțelor ONU și izbucnirea "Războiului de șase zile", evenimente ce au dus la ruperea relațiilor diplomatice dintre țările arabe cu Statele Unite și Anglia.

Pe 17 Iunie "atmosfera" se încălzește pe plan internațional prin prima explozie termonucleară a Chinei.

În plină vară a anului 1967 mi se fixează un șantier de perspectivă pentru întreprindere -IGEX- în zona exploatării de bauxită de la Dobresti-Bihor unde se extrăgea aluminiul, care se prelucra la Slatina. Până la acea dată se extrăgea bauxita din Munții Pădurea Craului, nume ce se va da și Complexului a cărui bază urma să o pun. Exploatarea se făcea prin decopertare de către escavatoare mari și se transporta cu camioane de mare tonaj la uzina din Dobresti, situată la circa 15 km. Se urmărea aria de exploatare pe toată suprafața deluroasă a -Scaunului Craiului- situat între pârâiele Holod și Sohodol. Regiunea era sălbatică și se găseau doar vreo 20-30 căsuțe de țărani, așezate pe un platou la circa 600 m înălțime, formând un fel de cătun numit RĂCAȘ.

În perspectiva unui mare complex aici trebuia construit un Grup social, care să adăpostească peste 100 de persoane, cu toate cele necesare, cantină, baie, dormitoare și sediu administrativ. Accesul era foarte greu, doar până la Dobresti și de acolo 15 km. pe cont propriu, urcând spre culme.

Am plecat cu o mașină însoțit de planuri și un dulgher pentru găsierea și trasarea obiectivelor pe care trebuia să le ridic înaintea venirii iernii.

După trei zile am comunicat situația cerând urgent 3 corturi mari, conductă pentru instalarea unei stații de apă de la o distanță de peste 1.500 m și echipă de mecanici, plus dulgheri pentru baracamente și construirea unei putini de un vagon capacitate, cu mențiunea că muncitorii necalificați nu se găsesc pe plan local.

Cele necesare au început să sosească după o săptămână, cu aprobarea de lucru de 12 ore și totul s'a desfășurat în bune condiții, așa că în Octombrie aveam apa asigurată, corturile desființate, administrația funcționând, rămânând în lucru doar cantina și încălzirea. Aprovizionarea se făcea zilnic de la Oradea (circa 70 km) și în Noiembrie a început funcționarea cantinei.

Revenind la situația politică a foștilor național tărăniști, în cursul lunii Septembrie am aflat că sunt luați sub observație și social democrații lui Titel Petrescu, că Adrian Dimitriu ar fi fost chemat la C.C. al P.C.R. unde a purtat discuții cu Guină, iar Gheorghe Cristescu l-ar fi întâlnit pe N. Ceaușescu, pe când Nicu Burcete întocmește liste de membrii pe care mai pot conta.

Cât privește atitudinea unora din PNT care se apărau, am zice în defensivă, era soțită de securitate ca provocatoare, deoarece opinia publică o puteau interpreta ca dătătoare de speranță.

Pentru prevenirea unei astfel de atmosfere securitatea a hotărât trecerea la o supraveghere totală a tuturor elementelor ce ar putea prin atitudine sau gesturi, să arate că există o opoziție pasivă gata oricând să acționeze.

Tot timpul când cineva dispărea din zona lor de încălzire în formativă, imediat se luau măsuri de găsierea obiectivului și aducerea lui la ordine, în câmpul informativ al unor noi surse.

Când am sosit cu lucrările de încheierea lunii Octombrie am auzit vestea tristă a înmormântării pe 25 Oct. 1967 ^{la Ghita Popp} și am primit fotografiile făcute, pe care mi le-a arătat Ovidiu Borcea care participase la ceremonie ^{facându-mi și unele relatări înbucurătoare.}

Participarea a peste o mie de persoane a fost un semn de cinste, - re a memoriei acestui dărz luptător pentru unitatea României.

Meritele lui au fost reliefate de Pan Halippa, alături de care a mers la Lenin care i-a îndemnat: "Mergeți în provinciile voastre ridicăți poporul la luptă și îndepliniți toate cererile poporului." Si după participarea la primul ^{Comas} organizat și a trecut cu Corpul voluntarilor constituit din prizonierii aflați în Ucraina, și Ghiță Popp a fost prezent la Alba Iulia. Si după Marea Unire a fost trimis de Iuliu Maniu la Viena unde duce o luptă înverșunată împotriva propagandei maghiare mincinoase cu privire la situația din imperiul habsburgic, cu privire la drepturile românilor asupra Transilvaniei și Banatului.

Elogierea personalității marelui dispărut, fost secretar al PNT după asasinarea lui Virgil Madgearu, fost ministru, deputat în toate legislaturile, ziarist consacrat pe plan internațional... a fost făcută și de Ion Hudită și Cornel Coposu, care au subliniat că Gh. Popp a fost alături de Maniu și Mihalache luptători consecvenți pentru democrație și dreptate. Multi au fost însuflețiti de subînțeleșurile care s-au exprimat public la o jumătate de veac de la Unirea cea Mare. Printre persoanele prezente au fost remarcați Ilie Lazăr, Nicolae Penescu, Nicolae Pascu, Liciniu Faina, Cornel Velțeanu, Diaconescu Ion, Bratu Aleandru, Ionescu Dumitru-Mitov, Constantinescu Costel-Klaps, Bărbuș Ion, Nina Anca, Anca Victor, Jovan Ion, Maria Achim, Tricorache Ecaterin, Virgil Nicolae, Matrache Andrei, Tompea Gheorghe, Macarie Sergiu, Ionescu Nicolae-Galbeni, Demetrescu Camil, Puiu Ion, Pop Zaharia, Munteanu Vasilică, Coconeti Victor, Carandino Nicolae, Staicu Gheorghe, Spineanu Cezar, Teodorescu Ticu, Niculescu Radu-Buzesti, Secară Dumitru, Gavrițeanu Costel, preotul Balica Mihai, Baurceanu Ionică, Răducanu Victor, Mocanu Gheorghe, Solomon Virgil, și foarte multi alții, peste o mie de persoane care-l cunoscuseră... și îndrăzniseră să participe.

Presa n-a relatat nimic, în schimb despre înmormântare a primit securitatea nenumărate relatări din partea celor trimiși de ea și împânziseră multimea și, printre care nu lipseau: Marinache Ion, Mureșeanu Anton, Netea Vasile, Manta Dragomir, Ludoseanu Aurel, Petcu Stefan, Selten Mircea, Martin Nicolae, Bucoveanu Codin, Păunescu Nicolae Nana și iarăși foarte multi alți delatori.

Acestia se întrecuseră în a relata stăpânilor în slujba cărora se pușeseră siliti și deveniseră fideli, relatănd cât mai corect cele văzute dar mai ales auzite, stiindu-se că unii pe alții se su-praveghează. Printre altele s-au transmis și unele sublinieri ale lui Cornel Coposu precum că Ghiță Popp a suferit pe nedrept iar comportarea sa "virtuțiile lui, onestitatea și dezinteresul personal au fost ca o făclie luminoasă pentru cei mai tineri, atât în viața liberă, atât cât a fost, cât mai ales în timpul suferinței, rămânând o pildă generațiilor viitoare."

Nu le-a scăpat celor "însărcinați să nu le scape nimic", nici remarca lui Teodor Iacobescu care după încheiere ceremoniei, mergând spre ieșire din cimitir spuse: "Noi basarabenii, ne întâlnim aproape zilnic la Pantelimon Halippa și acolo luăm fel de fel de hotărâri... noi avem datoria să ieșim în stradă pentru a cere alipirea Basarabiei la patria mamă."

Nici remarca lui Victor Anca făcută după înmormântare, nu a fost uitată că "discursurile acestea care au mers la inima oricărui român, ar fi fost imposibile la înmormântarea lui Mihai Popovici (din 1966), fost ministru de finanțe, pentru că acela era un om al culiselor, lipsit de onestitatea lui Ghiță Popp."

Dar ceea ce a deranjat mai mult securitatea au fost afirmațiile lui Cornel Velțeanu care sublinia impresia colosală a necrologului lui Pantelimon Halippa asupra generației unirii, pentru că sub cupola bisericii unde s-au pomenit nume sfinte ale unor martiri, înaintași, iar "recunoașterile publice ale existenței în istorie a unui partid, deschide perspectivele existenței lui în actualitate."

Deranjată de realități, securitatea a trecut la instalarea de TD (microfoane) și urmărirea informativă accentuată a unor fruntași ca, Ion Hudită și Cornel Coposu, pentru a se depista legăturile dintre ei și mai ales natura acestor legături.

Faptul că național tărănistii nu au renunțat la idealurile lor, concluzie trasă în urma informațiilor primite chiar din mijocul lor, de la surse bine informate, au fost categorisite de securitate ca primejdioase, mai ales că unii vorbeau de o schimbare iminentă:

Alexandru Bratu spunea între cunoscuți, de unde sursele au culles că: "Lucrurile se precipită și pe plan intern și extern. În consecință trebuie să știm exact unde suntem și ce avem de făcut în clipa în care comunistii ne vor da libertatea politică... În principiu nu trebuie să fim de rea credință și să negăm realizările comunistilor. Nu am avea decât de pierdut. Să recunoaștem ce au făcut bun, dar să convingem lumea că noi vom realiza mai mult." Sursa dirijată, în anturajul lui Alecu Bratu, anume Voștinaru Aurel-Puiu s'a arătat receptiv și consecvent ducându-l până la intrarea din nou în puscărie, a lui Alecu.

O altă sursă, Bebe, din juțul lui Niki Bărbus spunea că acesta declara că "ultima carte n-a fost încă jucată și este bine ca toți membrii P.N.T. să fim uniți, să se ajute și să țină legătura între ei, să știe unul de celălalt, ce face, unde s'a stabilit și ce lucrează", atrăgând atenția asupra instruirii a celor pe care-i contactează recomandând prudență în comportare pentru a-și câștiga prestigiu, pentru a câștiga adeziunea celor din jur în cazul aleeților libere.

Din cercurile ardelenilor, sursele comunicau preocuparea lor pentru legalizarea cultului greco-catolic, despre reînființarea lui, vorbind Ilie Lazăr, pe când Zochi Boilă avansa zvonul că în această problemă ar fi avut deja tratative între guvernul român și Vatican.

Deci toată lumea era bine încadrată informativ și cursul surselelor duceau spre o accentuare a supravegherii, aproape totală în care trebuia navigat cu mare prudență.

Toate aceste măsuri erau rezultatul politicii de duritate instaurată de noul ministru de Interne, Ion Stănescu, care cerea "intensificarea muncii de urmărire a persoanelor care desfășoară activitate dușmănoasă în interior... cu accent de urmărire și supraveghere a foștilor legionari, a elementelor de vârf din fostul P.N.T., din organizațiile naționalist-fasciste, a transfugilor... care se dedau la calomnii, speculează anumite stări de lucruri și caută să incite unele elemente înapoiate, nemulțumite, la acțiuni potrivnice regimului nostru."

Analizând pe 28 Noiembrie 1967, acest nou satrap pus pe spatele poporului român, se arăta nemulțumit de nerespectarea măsurilor luate și constata că, "multe elemente dușmănoase din rândurile fostelor partide și organizații fasciste, din fostele clase exploatatoare, elemente naționalist-sovine și-au intensificat activitatea contra revoluționară, denigrând, defăimând, calomniind și denaturând rezultatele obținute de poporul nostru în construcția socialismului."

Printre directive, acestea intrând în esența regimurilor opresive, Ion Stănescu a hotărât: "urgentarea documentării acțiunilor dușmănoase din interior întreprinse de legionari, P.N.T.-isti, P.N.L.-isti etc. în scopul compromiterii și izolării lor și dezvoltarea potențialului informativ pe toate liniile de muncă..."

Printr'un ordin ulterior, nr.0013/90.572, pe linie informativă internă, se cerea să se acorde prioritate "cunoașterii în permanență a stadiului muncii informativ-operative din problemele: legionară, partide și organizații național-șovine și fasciste, foști condamnați pentru infracțiuni săvârșite contra securității statului, partide burgheze, culte și secte."

Deci era încă o dovadă că lațatul lăsat nefincuiat la închisori, se dublase cu altul de sârma ghimpană la frontiere.

Pe plan național tărănist, la sfârșitul anului 1967, pe 21 decembrie "sursa "Emil" care trecuse cu "colindul" pe la Vălciniu Făina aflase că acesta se întâlnește cu Cornel Coposu, Nelu Diaconescu, Ion Bărbuș, Vasilică Munteanu și repede ca să nu ia altul înaintea și-a anunțat -seful- care a hotărât "să se instaleze urgente mijloace T.O. la unul din frunțașii național tărănisti, și acela nu putea fi altul decât Cornel Coposu.

x x x

Dacă aceste probleme se petreceau în casa noastră, la acest sfârșit de an, constatăm că plutea un spirit francez după retragerea din N.A.T.O. și vizita făcută la Moscova în anul trecut. Acum generalul Charle De Gaulle a fost nevoit să-și întrerupă vizita la Montreal după ce strigase "Vive le Québec libre!" și ajuns la Varșovia a vorbit de "Europa de la Atlantic până la Urali", iar după 3 luni s'a opus la intrarea Angliei în Piața comună a Europei, desigur, nu datorită faptului că adâncimea de 172 m. ce o desparte de continent ar constitui o mare fisură.

Continuând vizitarea estului Europei, generalul De Gaulle, după ce trecuse pe la Moscova și Varșovia, va vizita și România între 14 și 18 Mai 1968 condamnând hegemonismul, în timp ce la Paris în zisul Mai protestatar, studenții stângiști declanșează o grevă în timpul căreia s'au produs mari distrugerii materiale, mai ales în Piața Odeon unde s-au înălțat Baricade și s'a demolat pavajul.

x x x

În România se instituise o Comisie de partid, care să studieze, ilegalitățile care au existat săvârșite de unii-tovarăși, sub conducerea lui Patilineț.

Obiectivul de data aceasta era Alexandru Drăghici învinuit că abuzând de calitatea de membru al Biroului Politic și sub paravanul secretului de stat și al conspirativității, a sfidat brigăzile de control ale Comitetului Central... a suprapus activitatea organelor MAI tuturor sectoarelor de activitate a statului... spunând că se simțea răspunzător pentru activitatea sa numai în fața lui Gheorghiu Dej, manifestând dispreț față de legile țării... fiind o fire orgolioasă nu admitea nici o părere care să contravină punctelor sale de vedere... de altfel duritatea și brutalitatea sunt trăsăturile caracteristice ale lui Drăghici... și în asemenea acțiuni murdare de timorare și brutalizare s'a folosit de Pintilie, Nicolschi, Demeter, Pateșan, Butyka, Enoiu...

"Din activitatea de anchetă Drăghici a reușit să facă un sector de falsificarea adevărului, de siluire și tortură, încadrat cu oameni necompetenți, cu brute de talia lui Enoiu, Brânzaru, Soltuțiu, Micle, Moraru, Rujan, Meteușan, Vânătoru, și alții care s-au remarcat nu prin inteligență și muncă cinstită, ci prin torturi, minciuni și mistificări din cele mai odioase. Cu asemenea oameni și fiind conduși de Drăghici sau Pintilie ori Negrea, au fost reînviat și dezvoltate metodele barbare ale inchiziției. Acești oameni au mers până acolo încât au dotat aparatul de anchetă cu instrumente de tortură și alte mijloace moderne- de smulgere și de ticluire a -probelor-"

Această "comisie" a avut indicația pe lângă dezvoltarea Crimeilor săvârșite de unii contra altora, să demoleze pe Gheorghiu-Dej, să-și înlature Ceaușescu adversarul sângeros-Drăghici și să spele ruful împuțite de virusul comunist, acuzând securitatea că pe lângă aceste fărădelegi abominabile a fost folosită în scopuri personale, urmărind aventurile fetelor lui și a Drăghici.

Drăghici pentru aceste crime în adevăratul sens al cuvântului, a fost depeșit cu îndepărtarea din toate funcțiile de partid și de stat, trimis director I.A.S., iar lucrul lui în Comitetul Central a fost ocupat de Ion Iliescu, care tot în contextul "umanizării" comunismului, peste 22 ani va săvârși 1241 crime și va fi "sanționat" prin trimiterea la îndeplinire a două mandate de -presedinte al statului- urmate de alte două mandate de senator.

Si s'a trecut la reabilitarea unor victime rezultate din confruntările dintre bandele rivale, dar despre celelalte zeci și sute de mii de adevărați deținuți politici, nu s'a pomenit nimic, au fost condamnați încă odată la "uitare".

Despre crimele săvârșite de Dej care "manifestase dispreț față de legile țării", noul dictator a tăcut. El nu știa că Iuliu Maniș, Dinu Brătianu, Ion Mihalache, Gheorghe Brătianu și ceilalți 80 de ctitori ai României fuseseră exterminați numai la Sighet și aruncați în gropile comune din -Cimitirul săracilor- de același Dej.

Dar a acceptat Ceaușescu repunerea în drepturi a criminalilor de la Capul Midia, Salcia, Pitesti și Gherla, ale căror crime au îngrozit omeniarea, și au fost relevate de această comisie, dar despre victimele lor nu s-a pomenit nici un cuvânt.

Aruncând o privire peste trecutul foarte apropiat în care a crescut șeful de stat Traian Băsescu, nu ne mai miră că se întrebă dacă comunismul, pe care l-a servit cu devotament, a făcut astfel de crime, despre care în fiecare cătun se știe și ale căror morminte sunt fără cruci pe tot Cuprinsul țării.

Să-mi fie iertat de cititor că înainte de a continua firul evenimentelor arunc această privire peste decenii, dar o fac deoarece comunismul, prin urmașii lor continuă să facă aceleași crime pe care le acopăr cu nerușinare, împănându-se "umanisti și renovatori."

R E V E N I R E T O T L A 1968

Printr'o adresă din 18 Mai 1968 s'a cerut identificarea lui Ionitoiu Cicerone la inspectoratul județean de securitate al Bihorului.

De fapt aflasem de la muncitorii de pe șantier că pe la Lunca-Sprie, de lângă Dobresti, se interesează doi civili, dacă sunt pe șantier. Un muncitor mai desghetai, Cotrău Nicolae din satul Sitași, a fost invitat la un pahar de vodcă la bodega din sat și discutat de doi civili, cunoscuți ca ofițeri de securitate, și întrebat cum mă comport cu oamenii, dacă discut și probleme cu caracter politic. Intr'o zi chiar mi i-a arătat trecând pe șantier ca turisti.

În luna Mai am primit dispoziția să merg în com. Solca de lângă Rădăuți, unde trebuia montată o sondă hidrologică pentru mărirea debitului de apă gazoasă, renumită în regiune, ca fiind de foarte bună calitate.

După aceasta, terminată în scurt timp, am fost chemat la București și mi s-a înmănat planul pentru montarea unui alt foraj la Sovata în vederea mării debitului de apă termală pentru extinderea paviloanelor pentru băi.

Forajul avea loc la marginea orașului, între locuințe, pe un teren viran. Problema a fost numai a transporturilor. Pietrișul trebuia să-l cumpăr de la o întreprindere ce-l extrăgea din Târnava Mică și pretul depășea pe cel prevăzut în deviz, fiind nevoie de forme pentru obținerea sumei suplimentare, cu derogări de la oraș.

Transporturile utilajelor veneau cu autocamioanele de la București pe valea Mureșului până la Joseni, de unde peste muntele Gurghiu, pe un drum greu accesibil la aproape 1200 m. se ajungea la Praid și apoi în Sovata.

Cazarea a fost o altă problemă, fiind stațiune și oraș, nu se găseau locuințe la particulari. Cu greutate, și la preturi mari, a trebuit să obținem aprobare și să găsim muncitorii la hoteluri.

Fiind stațiune, mulți își găseau de lucru cu inspecții și trebuia să le asigurăm cameră mare de oaspeți, și permanentă.

În seara de 20 Aug. 1968 am plecat spre București și am ajuns dimineața. Când am deschis televizorul am rămas ca la "dentist". Primăvara de la Praga care dăduse unele speranțe, a înghețat în plină vară și acum auzeam că trupele din Pactul de la Varșovia, în afară de cele românești invadaseră Cehoslovacia.

Coloanele de muncitori din întreprinderile Bucurestene se îndreptau spre Piața Palatului într'un miting "spontan" pentru a asculta "vulpea Carpatilor".

Europa liberă anunța mobilizarea de forțe militare la Prut, Dunăre și la granițele de vest ale țării.

După două decenii de comunism, Cehoslovacia îndrăznise să semneze un acord economic cu Germania federală, cu toate protestele U.R. S.S.-ului și Germaniei răsăritene, iar Dubček își exprimase dorința promovării unui "socialism democratic", iar președintele Svoboda declarase în Mai 1968 în timp ce De Gaulle era la București că: "Noi începem să creem un nou tip de democrație socialistă, o democrație care va sprijini dezvoltarea deplină a personalității umane".

De fapt această dorință era în concordanță cu stabilirea de către ONU a proclamării anului 1968 ca "Anul Internațional al Drepturilor Omului". E drept că nu ceruse avizul Kremlinului, care nu accepta continuarea reformelor de genul preconizat de Cehoslovacia.

Sub pretextul unor manevre ale Pactului de la Varșovia, sosiseră trupe rusești pe teritoriul Cehoslovaciei în luna Iunie și după ce pe 23 Iulie Moscova anunță că trupele vor rămâne până la 10 August pentru noi manevre, și dacă în urma unor insistențe vor părăsi teritoriul, o vor face pentru 10 zile, deoarece în seara de 20 August la ora 23 să revină cu circa 300.000, din 5 țări socialiste, al căror număr va crește "peste noapte" până la 650.000 oameni și după 16 Octombrie 1968 când se va semna acordul pentru "staționarea temporară" a trupelor, acestea nu vor pleca decât în 1990.

Dar muncitorii scoși din fabrici pe 21 August au fost exaltați de unele afirmatii ale lui Ceaușescu: "Niciun moment și niciodată nu am conceput Tratatul de la Varșovia ca un motiv de a justifica un amestec în treburile interne ale altor state."

Apelul lansat cu acea ocazie de constituire a gărzilor patriotice de instruire în vederea apărării teritoriului a fost "obligatoriu", până și fostii deținuți fiind "invitați" să se înscrie și să participe o dată pe săptămână la instrucție, cu mânăuirea armelor

în uniforme militare, ca la armată.

"Afluența" spre înscrierea în p.c.r. este o scuză minoră, desfășurarea evenimentelor a dovedit că a fost o manevră comunistă prin care Ceausescu a pus mai bine seaua pe spinarea românului, care a fost nevoit să îndure revoluția culturală, infometarea, frigul, demolarea, tot ce trecea prin mîntea unui schizofrenic, care ducea țara spre prăpastie ajutat necondiționat de securitate.

x x x

În timp ce unii se înghesuie să îngroașe rândurile unui partid muribund, alții conștienți își depun carnetele de partid, "de bună voie și nesiliti de nimeni", nemăi respectând nici lozincă apărută la Praga sub caricatura soldatului rus de pe tanc:
"Proletari din toate țările, uniți-vă, că dacă nu, trag!"

Oamenilor le dispăruse frica, ieșiseră de sub ordinele celei de partid și se uneau în marea horă a -dizidenților- din țările surori, sufocate de atîta dragoste proletară.

x x x

"RĂZBOIUL ÎNTREGULUI POPOR"

Dacă am pomenit că după 1964 țara s'a transformat într'o închisoare, la numai 4 ani, după invadarea Cehoslovaciei, securitatea era alarmată că încordarea politică internațională trezește speranțe spre o eventuală restaurare și supra evaluând "atmosfera" pentru a-și consolida situația și menține avantajele, ia măsuri pentru prevenirea "războiului întregului popor."

La 1 Ianuarie 1968 securității munceau strîngănd informații asupra a 424.464 persoane dintre care 417.075 erau sub supraveghere informativă generală și numai 7.389 sub urmărire informativă specială. Dintre aceștia erau vizati 117.297 foști membri ai organizației legionare și 104.306 foști membri și cadre PNT, PNL (cu membrii organizațiilor de tineret ai acestora), care au deținut funcții de conducere.

Restul reprezentând pe foștii condamnați pentru "activitate dăunăoasă care reprezintă pericol pentru securitatea statului.

În ceea ce privește "sursele", numărul informatorilor în urma selectării rețelei informative a scăzut de la 118.952 la 85.042, până la sfîrșitul anului.

Ca să nu-si piardă elanul și să nu rămână fără lucru, securitatea hotărîse să influențeze pe foștii deținuți să-si schimbe concepțiile politice, sau să compromită persoanele socotite deosebit de periculoase, să destrame anturajele prin creerea de suspiciuni între prieteni, sau pe unii după avertizare să-i pună în dezbateră publică. Pentru aceste "nobile" țeluri subordonatii noului satrap au luat o serie de măsuri "capitale", precum introducerea de T.O., interceptarea corespondenței, control grafologic, filaj, fotografiearea "obiectivelor" bănuite că ar intenționa să comită fapte infracționale cu grad de pericol social și bine înțeles infiltrarea "mediului" înconjurător al "banditului".

Și ca totul să nu le scape au organizat serviciul de arhivă cu sarcina de a tria și prelucra materialele informative a persoanelor cu antecedente politice sau penale.

În anul 1968 au fost arestate 56 persoane dintre care 18 foști legionari, iar 2 foști membrii PNT. Dintre cele 2.270 persoane anchetate în stare de libertate, 691 erau legionari, iar 446 foști membri ai partidelor istorice.

ACTIVITATEA P.N.T. din 1968 ÎN VIZIUNEA SECURITĂȚII.

După informările surselor, securitatea concluziona că P.N.T.-ul este lipsit de resurse capabile să-i refacă unitatea și programul politic, iar permiterea unor persoane marcante din fostul PNT în străinătate (cu încuviințarea securității) au scăzut speranțele celor din țară că salvarea va veni de la cei plecați în apus.

Dar îngrijorarea securității venea din partea foștilor membri ai organizațiilor de tineret care și permanentizaseră conațele, făcând schimb de date și păreri politice, se încurajează reciproc pentru a menține trează speranța în schimbarea regimului comunist.

Speranțele celor ce au fost închiși sunt relevate de fostul presedinte TUNT (Ion Bărbus): "Am convingerea că se apropie sfârșitul... de aceea trebuie dusă o permanentă activitate față de cei care și-au pierdut busola, pentru a-i convinge că foștii țărăniști au chiar datoria de a relua și menține legăturile între ei" (Sursa se pare că vine de la Nana și Bebe).

După 21 Aug. 1968 unii dintre membrii PNT, în special elemente tinere au redactat un Memoriu către Consiliul de Stat, în speranța că lucrurile se vor schimba, urmându-se intensificarea contactelor, convinși că pe plan mondial se va prăbuși comunismul, iar cu ajutorul americanilor va veni un guvern de tip occidental la conducerea țării... deoarece e vizibilă intrarea în comă a comunismului.

Securitatea era îngrijorată de acțiune de ajutorare manifestată față de Vasilică Munteanu internat ca bolnav la Fundeni și a lui Ilie Lazăr de la Cluj, singurul mai activ dintre cei în vârstă.

Față de creșterea împotrivirii a celor fără de partid, împotriva orânduirii socialiste, încurajată și de dezvăluirile abuzurilor securității, s'a pus problema "cunoașterii" permanente a muncii informativ-operative din problema legionară, a partidelor și asociațiilor național sovine, foștii condamnați ai partidelor istorice și a celor ce au săvârșit infracțiuni contra siguranței statului."

x x x

În urma intervenției ministrului de externe francez - Couve de Murville - care-l însoțise pe Generalul Chales de Gaulle, lui Nicolae Penescu (fostul Secretar General al PNT, condamnat în procesul înșeșat împotriva lui Iuliu Maniu), i s'a dat un pașaport ca să meargă în Franța pentru 6 luni. Ministrul francez fusese coleg la Facultatea de științe politice cu Nicolae Penescu. Acesta odată ce a plecat, nu s'a mai întors și s'a încadrat până la urmă în acțiunile de dezvăluire a crimelor săvârșite de regimul comunist.

x x x

După intrarea sondei de la Sovata în foraj, m-am întors la santerul de la Răcaș-Piatra Craiului, și imediat securitatea județului Bihor, prin adresa 212/VF/38713 din 5-XI-1968 comunica la santerul I.G.EX - Dobrești, *prezența mea*.

Eu am continuat să-mi execut lucrările care între timp se extinseseră până la Vadul Crișului, spre răsărit și spre sud ajunseseră aproape de com. Roșia, spre Beius.

Ca de obicei mergeam la fiecare sfârșit de lună la București unde reușisem să mă mut în apartamentul cumpărat în rate, în cartierul Drumul Taberii. La această mutare fusesem ajutat de Victor Coconeti și Achim Maria, amândoi vechi colegi de suferință și de nădejde, bineînțeles și ei intrati în supraveghere informativă, dar despre care nu s'a aflat nimic, dar de la care eu aflam foarte multe.

Sfârșitul anului 1968 s'a încheiat cu o notă informativă a agentului "Sultan", dată pe 30 Decembrie și în care se spunea:
 "Coșosu a făcut afirmația că evenimentele din Cehoslovacia înseamnă începutul sfârșitului comunismului în general. Că el este convins că falimentul economic și ideologic al comunismului este total și că forțele care îl vor răsturna se vor naște din mijlocul lui și nu vor veni din afară."

La începutul anului 1969 numărul persoanelor puse sub supraveghere informativă era de circa 300.000 din care numărul celor urmărite informativ se cifra la 7.389.
 Securitatea se folosea tot în acest timp, de 83.410 informatori și 45.145 de colaboratori.

În această perioadă câmpul de activitate fiind foarte întins am ajuns pentru scurt timp până la Piscoalt (20 km. sud de Carei) și apoi la Vadul Crisului unde am sta mai mult. Aici paznicul de noapte, Miere, mi-a spus că a trecut în control o mașină a militiei și unul dintre însoțitorii s'a interesat de numele meu și când a auzit că sunt șef de șantier a întrebat cum mă comport cu oamenii și dacă mă plâng de regim, că lucrez departe de casă, sau nu-mi ajunge salariu. A doua zi mi-a spus cele relatate și a adăugat că se pare că l-a mai văzut pe individ și lumea vorbește că ar fi de la securitate.

Acest om m-a invitat la el acasă să-i vizitez locuința. Era un gospodar de treabă, înstărit, fost minier și bolnav de silicoză. Din discuții mi-a relatat cât de greu au dus-o cu cotele, dar ca să-și arate bunăcredința m-a dus în grajd și mi-a arătat în interior un zid dublu, foarte bine camuflat unde își ascundea grâul ca să aibe hrana asigurată. Mi-a povestit despre ce se zvonise prin apropiere despre niște doctori partizani pe Valea Drăganului-Huedin (Capota și Dejeu) și de o familie Sușman care adunaseră în jurul lor oameni de nădejde și împânziseră poalele Vlădesei și jandarmii umblau pe urmele lor.

În această primăvară la București am aflat că o nepoată a lui Maniu care făcuse închișoare a reușit să plece cu sotul în vizită în Franța. Era vorba de Valery și Sergiu Grosu. Sotul făcuse și el închișoare pe șantierele de exterminare din Bălțile Dunării.

S'a dovedit o familie extraordinară, o mană cerească pentru exil fiindcă, de întors până la schimbarea dictaturii nu s-au mai întors, iar Valery a venit în cosciug ca să se îngroape în pământul țării. Au depus în străinătate o activitate extraordinară de ajutor spiritual și material al celor nevoiași și din exil și mai ales celor din țară. Și un lucru deosebit a fost redactarea Revistei Catacombes, de acești doi români, în limba franceză, difuzată pe 5 continente. A fost un cuplu providențial.

Cu ocazia aniversării zilei Independenței Statelor Unite, pe 4 Iulie 1969, Nicole-Valery Grossu a înaintat un memoriu Președintelui Richard Nixon, care conține "sinteza unei experiențe tragice, trăită permanent timp de 25 ani în România, țară în care după nevoaștră veți mergeți cât de curând s-o onorați cu prezența".

Dupa ce arata că în acolo au fost deființate toate partidele democratice și conducătorii închiși în frunte cu Iuliu Maniu (unchiul ei), a subliniat că a suferit toată gama represalilor comuniste...

"Indrăznesc să vă scriu pe 4 Iulie 1969, când poporul american sărbătorește 193 de ani de la cucerirea independentei sale, pentru că știu că veti vizita România cu câteva zile înainte de 23 August, dată care reprezintă pentru poporul român 25 de ani de la pierderea independentei sale și a libertăților sale democratice.

Motivul memoriului meu nu este de a sublinia gravele greseli politice comise față de poporul român după 1944 de către conducătorii americani, pe care sunt sigură că trebuie să le cunoașteți. Dar doresc din tot sufletul să vă cer să binevoiti a vă alătura acestui adevăr constant, atât de necesar în întrevederile din România, pentru a cunoaște ipocrizia și viclenia diabolică comunistă (de tip sovietic sau românesc) rămânând totdeauna aceleași, care vor fi folosite cu încăpățănare pe tot parcursul vizitei dumneavoastră în această țară; că ele reprezintă, de fapt esența ideologiei și politicii comuniste, a cărei strategie o declară că nu interesează prin ce mijloace se realizează....

-Ceaulescu și clica lui jonglează între Răsărit și Apus, nicicum pentru independența și interesele naționale ale poporului român, ci numai pentru consolidarea propriilor pozitii și privilegii;

-întreg poporul român, inclusiv noua generație educată forțat în spiritul ideologiei comuniste, așteaptă din partea dumneavoastră salvarea, promisă de Statele Unite ale Americii încă de la impunerea la putere a comunistilor (1944) și refnoită prin celebra "cruadă contra comunismului" (aprilie 1953)....

Aceste pagini sunt scrise în numele compatrioților de care mam despărțit, în amintirea cu respect a sacrificiilor tuturor partizanilor care au căzut între 1944-1959 pe crestele și văile Carpatilor, așteptând eliberarea țării de americani; ca recunoștință față de atâția români care au suferit și si-au pierdut viața în temnițele comuniste fără să uităm că primul dintre ei a fost Iuliu Maniu...."

Emigratia românească a adresat un memoriu oficialităților americane pe care solicitau ca presedintele Nixon la venirea în România, să ia legătura cu Corneliu Coposu reprezentantul opoziției. O copie după acest Memoriu a trimis-o și lui Coposu pe care a adăugat-o la cunoștința unor membri național țărăniști. Bineînțeles că a ajuns la securitatea care a trecut-o în dosar.

Sosit pe o căldură de luna lui cuptor, vizita presedintelui R. Nixon s-a bucurat de o primire extraordinară, fiecare participant ducându-se cu mare bucurie, nesit de nimeni.

Dacă Nixon era o figură internațională dătătoare de speranțe, în același timp și Cornel Coposu pentru noi, ajunsese o figură națională și prin importanța pe care i-o acorda securitatea, care îi sublinia în rapoartele ei nu numai anturajul din țară, dar și legăturile din străinătate. Într'unul din rapoarte, căpitanul Bica Nicolae menționează că a refuzat să scrie în Scântea și Glasul Patriei și în discuțiile purtate cu el, le-a spus că nu are nici o intenție să plece din țară. În schimb îniază că este în continuare urmărit iar unii dintre conducătorii cu funcții din PNT îl consideră un om integru și viitor conducător.

Având în vedere cele raportate cât și ordinul rezolutiv al conducerii Direcției privind contactarea și cooperarea cu organele D. GIE în vederea unei eventuale scoateri în afară a lui Cornel Coposu, căpitanul Bica propune:

"-1. Să luăm legătura cu cel în cauză, cu care ocazie să discutăm pe marginea problemelor personale și familiare și care îi este starea morală după decesul soției. Aceste probleme să fie discutate la ~~pe~~ eventual la a doua contactare - despre persoanele care îl vizitează și în deosebi pe cele care nu le agreează. Această discuție ne-ar ajuta să clarificăm dacă în rândul acestora se

fac afirmatii de scoaterea sa din tară pe diferite căi.

-3. In cazul că se vor verifica cele semnalate privind plecarea sa in străinătate, vom discuta cine i-a propus, scopul și modalitatea.

Dacă se ajunge la concluzia că este oportună scoaterea sa în afară, atunci considerăm că este cazul să se ia legătura cu D.G.I.E și împreună să se întocmească un plan de măsuri comune."

x x x

Întâlnirile dintre prieteni aveau loc și cu unele ocazii de familie. De exemplu în 1969 Maria Avhim care-și cumpărase apartament în Poarta Albă a sărbătorit inaugurarea acestei locuințe și cu această ocazie s-a botezat primul copil. Nașul copilului i-a fost Ion Bărbus și au participat o mulțime de prieteni de puscărie, iar securitatea avându-și "reprezentantul" ei, a consemnat prezențele și discuțiile banale care au avut loc. Printre prezenți erau semnați: Cornel Coposu, Ion Diaconescu, Victor Coconeti, Ștefan Petcu și încă 3-4 persoane. Relatările au fost făcute și de "Iancu Gorun" (Martin Nicolae) reluate de la Victor Coconeti în povestirile de la birou, unde lucrau împreună, poate și de la Ion Puiu.

x x x

La sfârșitul anului 1969 numărul obiectivelor securității scăzuse la 83.410 și au fost avertizate 2.107, iar 783 persoane au fost cercetate în stare de libertate, pe când 159 de cazuri au ajuns în discuția publică a oamenilor muncii.

x x x

ANUL REVENIRII CU SERVICIU ÎN BUCUREȘTI: 1970

Este și anul când rețeaua informativă a securității a ajuns la 89.591 datorită recrutării a peste 27.000 noi informatori. Deci presiunile au fost foarte mari și desigur și asupra foștilor deținuți.

În cursul anului au fost avertizate 1984 persoane. Printre ele s'a numărat și Corneliu Coposu. Dar pentru că n'a fost ascultător continuând manifestările "dusmănoase", adică spunea adevărul, s'au exercitat asupra lui alte măsuri represive. Au trecut prin miliție la perchezitii domiciliare în timp ce el era chemat periodic la anchete pentru a fi neutralizat și descurajat prin astfel de cercetări informative.

La începutul anului a primit bilete de avion de la Constantin Drăgan pentru a merge în Italia și refuzând s'o facă, informatorul "Ion Lup." prin nota ce o făcea securității, spunea că le-a vândut biletele la agenția Sabena.

O altă tactică folosită de securitate a fost începerea de chemări la securitate, în același timp a mai multor prieteni și în birouri diferite, făcând posibilitatea ca să se zărească între ei, accentuând suspiciunea care începuse să se instaureze. Începuseră să lanseze prin rețeaua de informatori fel de fel de știri prin care să-i dezinformeze și să destrame cercurile de prieteni.

Prin rețeaua de supraveghere informativă de la Cluj era semnalat Ilie Lazăr care mergea deseori la prietenul avocat Victor Pop unde se întâlnea cu cunoscuții și unde primea corespondența. Era socotit ca un naționalist transilvănean și înflăcărat apărător al lui Iuliu Maniu și al bisericii greco-catolice, socotind totodată existența PNT-ului și prezenta lui în conștiința generației tinere. Pe lângă faptul că a fost vizitat și de Coposu la Cluj, tribunul Ilie Lazăr ține contacte cu Bucureștii prin Ion Hudifa și dr. I. Jovin. De acesta din urmă este ținut la curent în legătură cu inactivitatea exilului, sperând într'o ajutorare a celor din țară, prin episcopul Cristea și Pamfil Cârnatu care se găsesc la Vatican.

x x x